

2 Civilní proces: pojem a prameny. Vztah hmotného a procesního práva. Druhy civilního procesu: sporné a nesporné řízení. Principy civilního procesu. Civilní pravomoc a příslušnost.

Pojem – je to zákonem upravený **postup soudu a ostatních účastníků řízení** ve věcech **práva obchodního, občanského, rodinného, pracovního**

– rozhoduje se o **právech a povinnostech** účastníků v tomto řízení

Soudy, které v této oblasti působí:

1. **stupeň okresní soudy**

• zasedají jako **samosoudci** (např. u rozvodu), ale v zákonem stanovených případech zasedají **senáty** (např. pracovně právní spory)

2. **stupeň krajské soudy** – odvolací, druhoinstanční

• pokud rozhoduje jako **soud odvolací**, rozhodují zde 3 soudci z povolání

3. **stupeň vrchní soud**

• rozhodují o odvolání proti rozhodnutí krajského soudu, pokud krajský soud rozhodoval v 1. stupni

• rozhoduje v **senátu** skládající se ze 3 soudců z povolání

prameny

– **občanský soudní řád**

– **Listina základních práv a svobod**

Právo hmotné – normy hmotného práva určují, **jaká práva a povinnosti mají** ti, kterým jsou určeny (např. rodiče vůči svým dětem).

Právo procesní – normy procesní určují, **jak je třeba právo uplatnit** a jak je třeba v procesu postupovat (např. jak vymáhat plnění vyživovací povinnosti).

Druhy civilního procesu:

Sporné řízení – zahájeno **na návrh žalobce** podle důkazů žalobce nutný dostatek důkazů **žalobce žalovaný**

Nesporné řízení – zahájeno **ze zákona** z moci úřední (dítě npř) zahájeno **bez návrhu** soud sám schromažduje zákony **navrhovatel odpůrce**

Pravomoc soudů obecně označuje rozsah záležitostí, které jsou **soudy oprávněny i povinny projednávat a rozhodovat**.

Pomocí pravomoci soudů jsou **stanoveny hranice pro činnost soudů vůči jiným orgánům** (např. i zahraničním). Zároveň okruh takto vymezených záležitostí **není oprávněn provádět jiný státní orgán než soud**.

Civilní pravomoc soudů je užším pojmem než pravomoc soudů a vztahuje se pouze na **rozhodování a projednávání záležitostí v civilním procesu** (existuje také např. trestněprávní, správněprávní či ústavněprávní soudní pravomoc).

příslušnost soudů nevyjadřuje, které věci mají soudy projednávat a rozhodovat, nýbrž **určuje konkrétní soud**, který má určitou věc **projednat a rozhodnout v rámci soudní soustavy**.

Místní kde se to řeší

Věcná co se řeší

Časová s ohledem na dobu vzniku

osobní

Principy civilního procesu

Princip volného hodnocení důkazů – Princip volného hodnocení důkazů se projevuje v tom, že je ponecháno na úvaze soudce, jakou váhu mají určité důkazní prostředky pro objasnění skutkového stavu.

Princip materiální pravdy a princip formální pravdy. Princip materiální pravdy vyjadřuje zásadu, že proces neklade formální překážky zjištění skutečného skutkového stavu.

Princip formální pravdy je založen na tom, že výsledek procesu závisí na dodržení určitých formalizmů v procesu. Ani jeden z uvedených principů nelze v českém procesním právu označit za vedoucí.

Hospodárnost řízení

Nezávislost soudců

Rovnost stran zbraní